

Către:	Ministerul Energiei
Adresa:	Strada Academiei nr. 39 – 41, sector 1, București, cod poștal 010013
Prin:	e-mail/fax
Ref.:	Scrisoare deschisă privind Fondul de Modernizare

Nr. de înregistrare: 12/16.03.2022

Scrisoare deschisă privind Fondul de Modernizare

Domnului Virgil Popescu, Ministrul Energiei,

Ca urmare a publicării spre consultare publică a Proiectului de hotărâre care stabilește cadrul *instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României din Fondul pentru Modernizare* și având în vedere calitatea de operator național al acestui fond, vă adresăm următoarele considerente:

Fondul de Modernizare reprezintă o oportunitate pentru România de a-și îmbunătăți sistemul energetic și de a-și reduce dependența de combustibili fosili prin proiecte inovative din punct de vedere tehnologic, dezvoltarea unei infrastructuri energetice sustenabile și reziliente bazate pe surse regenerabile de energie (eolian, fotovoltaic, geotermal, etc.), îmbunătățirea eficienței energetice, și implicit, reducerea emisiilor de CO₂. Așadar, sursele de finanțare disponibile prin Fondul de Modernizare trebuie să se îndrepte către sectoare care au cu adevărat o contribuție la tranziția verde și digitală a sistemului energetic și la creșterea securității energetice naționale într-un mod durabil.

Conform Proiectului publicat, printre investițiile prioritare identificate se regăsesc și cele privind **extinderea rețelelor de transport și distribuție a gazului fosil, extinderea capacităților de stocare a gazului fosil, investiții în unități de cogenerare de înaltă eficiență bazate pe gaz fosil, dar și investiții suplimentare în sectorul energiei nucleare.**

Aceste investiții vor avea un impact negativ asupra mediului și vor adânci dependența României de gazul fosil, mai ales în contextul crizei militare și energetice de la nivel european. Amplificarea investițiilor în sectorul gazului fosil reprezintă un risc financiar pe termen lung și nu va asigura independența energetică. Gazul fosil este o sursă de energie din ce în ce mai nesigură, volatilă și costisitoare, iar continuarea utilizării acestui combustibil fosil va conduce la o încetinire a procesului de decarbonizare, într-un moment în care este cu atât mai necesară accelerarea tranziției către un sistem energetic curat, bazat pe surse regenerabile de energie, tehnologii digitale și de stocare și eficient din punct de vedere energetic.

Mai mult decât atât, având în vedere descreșterea continuă a consumului de gaze (Tabel nr. 1.)¹ și tendințele curente și viitoare în scădere ale producției de gaze (9.121,2 mii tep în 2014, comparativ cu producția de 8.124,9 mii tep din anul 2020, conform Strategiei Energetice a României 2020–2030 cu perspectiva anului 2050, gazele naturale vor reprezenta 14% din consum în 2030), dezvoltarea sectorului energiei regenerabile trebuie să reprezinte principala strategie energetică pentru România. Având în vedere că ponderea gazelor fosile în producția de energie electrică va atinge un nivel de 14% în 2030, în scădere față de 19% în 2020, conform estimărilor cuprinse în Strategia Energetică, eforturile financiare și investiționale trebuie să se îndrepte către acele sectoare care pot contribui în mod real la decarbonizarea sectorului energetic și la valorificarea potențialului regenerabil al României.

Anul	Consum total anual [GWh]	Consum total anual pe piața reglementată [GWh]
2013	132.603	50.864
2014	127.608	43.786
2015	121.726	32.322
2016	124.110	35.185
2017	129.861	33.538
2018	129.525	31.977
2019	121.054	31.750
2020	121.070	19.820*

*Începând cu 1 iulie 2020, piața internă de gaze naturale a fost liberalizată total și pentru clienții casnici.

Pentru a evita riscuri transfrontaliere sau riscul unei tranziții dezordonate în interiorul țării prin oferirea de instrumente financiare proiectelor bazate pe gaz, statul român se poate pregăti prin implementarea susținută a capacităților de energie regenerabilă, adoptarea de noi tehnologii pentru stocarea energiei, dezvoltarea de mecanisme specifice pieței pentru asigurarea beneficiilor maxime pentru participanți și pentru a valorifica potențialului integrării surselor regenerabile de energie.

Mai multă infrastructură de gaze ne blochează în dependența de combustibili fosili, în timp ce costurile noii infrastructuri de gaze, dacă sunt construite, vor fi transferate consumatorilor. Dezvoltarea proiectelor pe surse regenerabile de energie este imperativă în noul context european și național pentru a atinge neutralitate climatică la jumătatea acestui secol. Excesul de carbon și metan al combustibililor fosili amplifică criza climatică, astfel că, pentru conservarea vieții așa cum o știm trebuie implementate soluții imediate în acest punct critic pentru a reduce acumularea acestor gaze cu efect de seră în atmosferă.

Fondul de Modernizare ne poate ajuta să ne desprindem de o economie bazată pe industria poluatoare și să pășim pe calea unei economii curate, verzi și sănătoase. Preocupările noastre se îndreaptă și către transparența și accesul la informații privind etapele legislative, de implementare și monitorizare a acestui mecanism financiar, precum și lista beneficiarilor proiectelor, care trebuie să fie în acord cu art. 6 alin. (2) și postate cu celeritate pe pagina dedicată a Fondului de Modernizare de pe site-ul Ministerului Energiei.

¹ <http://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2021/07/3.-Plan-Actiuni-Preventive-v10.06.21-final-1.pdf?fbclid=IwAR1jfRSiHOQPYIfS1Om11Wdkc5qXGIpN8acUOw8C5XmkLcCcGGjpyRuPem0>

Cu stimă,
Nicoleta Petrică
Asociația Bankwatch România